

Zmaja od Bosne 47b,
71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina

T ++ 387 (33) 72 14 00
F ++ 387 (33) 66 88 11

E agencija@fba.ba
W www.fba.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-1-2755/20

Datum: 01.07.2020. godine

SVIM BANKAMA U FEDERACIJI BIH

n/p predsjednice/predsjednika Uprave banke

Predmet: Zahtjev za postupanje – upravljanje sistemskim rizikom koji je u vezi sa negativnim ekonomskim posljedicama pojave virusnog oboljenja „COVID-19“

Prema Zakonu o bankama („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/17) sistemski rizik je rizik od poremećaja u finansijskom sistemu koji bi mogao imati ozbiljne negativne posljedice za finansijski sistem i privredu u cjelini. Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu: Agencija), u cilju očuvanja stabilnosti bankarskog sistema, procjenjuje izloženost i efekte sistemskog rizika unutar bankarskog sistema u Federaciji BiH. Agencija smatra da negativne ekonomske posljedice pojave virusnog oboljenja „COVID-19“ (u daljem tekstu: pandemija) mogu povećati izloženost sistemskom riziku, te da je neophodno aktivno postupanje banaka u cilju upravljanja rizicima koji se mogu realizovati u toku ili nakon pandemije. Sistemski rizik, u trenutnim okolnostima, ne odnosi se samo za sistemske banke i ključne funkcije, ali može biti u vezi sa postupanjem jedne ili više banaka u vidu neadekvatne reakcije na očekivane negativne ekonomske posljedice.

U cilju odgovarajućeg postupanja prema sistemskom i drugim rizicima koji su u vezi sa pandemijom, zahtijeva se:

1. Pregled i ažuriranje strategija, politika, procedura i ostalih internih akata za upravljanje rizicima u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima u banci („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/17);

Pristup upravljanja rizicima mora se prilagoditi trenutnim i očekivanim potrebama u toku i nakon pandemije uz izbjegavanje aktivnosti koje mogu dovesti do dodatnih negativnih ekonomskih posljedica za banku, bankarski sistem i privredu. Naročito se očekuje izbjegavanje aktivnosti kod upravljanja kreditnim rizikom prema izloženostima ili portfolijima, a kao rezultat naglih ili kratkoročnih pristupa (takozvane: izlazne strategije, brza povlačenja, raskidi postojećih aranžmana i sl.), bez da se u obzir uzmu posljedice za bankarski sistem i privredu. Prema Odluci o privremenim mjerama koje banka primjenjuje za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem „COVID-19“ („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/20), prilikom definisanja modaliteta za pravna lica koja imaju izloženosti u drugim bankama i nedepozitnim finansijskim institucijama, banka treba da

aktivno djeluje u cilju usaglašenog djelovanja sa drugim bankama i nedepozitnim finansijskim institucijama u pronalaženju zajedničkog modaliteta za naknadno prilagođavanje realnih mogućnosti otplate kreditnih obaveza. U skladu sa Zakonom o bankama, kod donošenja mjera prema pojedinačnim bankama, Agencija je dužna cijeliti i stepen kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcioniranje bankarskog sistema.

Mjere koje donosi Agencija u periodu pandemije u svrhu očuvanja stabilnosti bankarskog sistema odnose se na upravljanje likvidnošću, kapital i kreiranje mogućnosti za aktivnu ulogu banaka u periodu oporavka privrede nakon pandemije. Oporavak privrede predstavlja važan preduslov za očuvanje stabilnosti bankarskog sistema, te je u tu svrhu neophodno obezbijediti kontinuirano finansiranje klijenata kroz održive kreditne aranžmane. Kod ažuriranja akata koji se odnose na upravljanje rizicima i limite izlaganja, očekuje se da banke preispitaju i optimiziraju izlaganja rizicima izvan Bosne i Hercegovine, a posebno u vidu izloženosti po osnovu vrijednosnih papira stranih emitenata, sve do uspostavljanja adekvatnih i pouzdanih procjena rizika i efekata pandemije na druge sisteme.

Također, očekuje se da banke aktivno vrše prepoznavanje rizika, posebno kreditnog, operativnog i rizika likvidnosti i izvora finansiranja sa aspekta uticaja pandemije, procjenjuju i pravovremeno priznaju efekte u finansijskim izvještajima, te na temelju najnovijih pretpostavki i procjena kontinuirano ažuriraju poslovne planove, planove kapitala i likvidnosti.

2. Unaprjeđenje efikasnosti procesa za određivanje primjerenih modaliteta na način da se za većinu klijenata banke odrede održivi modeli plaćanja;

Na osnovu Odluke o privremenim mjerama koje banka primjenjuje za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem „COVID-19“ („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/20) i Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o privremenim mjerama koje banka primjenjuje za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem „COVID-19“ („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/20) utvrđeni su rokovi za primjenu i način prestanka važenja navedenih odluka. U periodu važenja odluka, banka je dužna uspostaviti adekvatne procese što uključuje i potpuno i ispravno informisanje poslovne mreže unutar banke i klijenata o odredbama iz odluka.

Agencija očekuje da u periodu do 30.9.2020. mogu biti određeni primjereni modaliteti za većinu klijenata banke na koje se odnosi odluka uz nastavak primjene svih odredbi Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Službene novine Federacije BiH“, br. 44/19) zaključno sa 31.12.2020. godine.

3. Obavještanje Agencije o svakoj izmjeni strategija, politika, procedura i ostalih internih akata sa potencijalnim značajnim efektima na profil rizika banke, poslovne planove koji su nastali prije pandemije, učešće banke na tržištu i sistemski rizik;

Banke su dužne da prije izmjene internih akata, odnosno zakazivanja sjednica nadležnih tijela banke na kojima se usvajaju izmjene strategija, politika i drugih internih akata, a kojima se u značajnoj mjeri utiče na profil rizika banke, obavijeste Agenciju o izmjenama, uz dostavljanje prijedloga navedenih akata.

4. Promptno obavještanje Agencije u okolnostima koje zahtijevaju pokretanje plana kontinuiteta poslovanja i plana oporavka, koje treba da obuhvati sve relevantne činjenice i okolnosti koje se na to odnose.

Agencija upućuje banke na dosljednu primjenu preporuka nadležnih ministarstava i institucija, a naročito na dio koji se odnosi na mjere zaštite zdravlja uposlenika i klijenata.

Cijeneći važnost održavanja stabilnosti bankarskog sistema u Federacije BiH, od banaka se očekuje da u skladu sa okolnostima, bez odlaganja poduzmu mjere na preispitivanju i provedbi planova kontinuiteta poslovanja, te u skladu sa trenutnom situacijom, obezbijede održavanje dostupnosti i sigurnosti ključnih usluga za krajnje klijente. U slučaju značajnog poremećaja u poslovanju koji bi mogao rezultirati nedostupnošću ključnih usluga klijentima, banke su dužne prije prekida pružanja usluga o tome obavijestiti Agenciju.

U skladu sa regulatornim zahtjevima za planove oporavka, banke su dužne da redovno prate listu definisanih pokazatelja iz plana oporavka, te da informacije o kretanju tih pokazatelja dostavljaju upravi banke najmanje na sedmičnoj osnovi i Agenciji na mjesečnoj osnovi.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Jasmin Mahmuzić

